

آب و هوای هند دارای تنوع بسیار قابل توجهی است و از کوهستان‌های همیشه پوشیده از برف هیمالیا تا منطقه گرمسیری در میانه و جنوب و کویر خشک غرب این کشور را دربر می‌گیرد.

چهار فصل هند شامل: سرد و خشک از ماه دسامبر تا فوریه، گرم و خشک از ماه مارس تا مه، فصل بارش از ماه ژوئن تا سپتامبر و معتدل در ماه‌های اکتبر و نوامبر است. به طور میانگین ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ میلیمتر باران در سال، تقریباً سراسر هند را دربر می‌گیرد که این مقدار به ۲۵۰۰ میلیمتر در سواحل و ناحیه شمال شرقی هند می‌رسد. میانگین بارندگی سالانه در بنگال غربی به بیش از ۱۱ هزار میلیمتر در سال می‌رسد.

هند دومین کشور پرجمعیت دنیا است و نزدیک به یک ششم جمعیت جهان را در خود جای داده‌است. تنوع نژادی، فرهنگی، زبانی و مذهبی به این کشور چشم‌اندازی شگرف از همزیستی مسالمت آمیز میان اعتقادات گوناگون بخشیده‌است.

نژاد مردم هند، شامل: ۲۵٪ هندوآریایی، ۷۵٪ دراویدی و ۳٪ نژاد زرد است که این نژادها بر اساس شرایط مکانی، فرهنگی و دینی نیز دارای تقسیمات خاص خود هستند.

۶۱٪ مردم هند باسواد هستند که این آمار در مردان ۷۳،۴٪ و در زنان ۴۷،۸٪ می‌باشد.

در هند ۴۲۸ زبان وجود دارد که ۴۱۵ زبان زنده هستند و کاربرد دارند و ۱۳ زبان امروزه منسوخ شده‌است.

طبق آمار رسمی دولت در سال ۲۰۰۱، در سرزمین هند ۲۹ زبان دارای گویشور بالای یک میلیون نفر است و ۱۲۲ زبان دیگر دارای گویشورانی بیش از ده هزار نفر هستند. تعداد گویش‌ها، لهجه‌ها و زبان‌هایی که روزانه در این کشور مکالمه می‌شود بسیار بیشتر است. در حالی که زبان‌های هندی و انگلیسی ارتباطات رسمی و امور دولتی را برعهده دارند، هر ایالت دارای زبان‌های رسمی و ملی ویژه خود است برای نمونه زبان رسمی ایالت دهلی یا ناحیه ملی پایتخت به ترتیب انگلیسی، اردو و هندی است.

در قانون اساسی هند، زبان هندی (از شاخه زبان‌های هند و ایرانی یا زبان‌های هندواروپایی) زبان رسمی سراسر کشور اعلام شده‌است. افزون بر آن در سال ۲۰۰۵ زبان‌هایی که به‌عنوان زبان‌های رسمی در ایالت‌های هند شناخته شده‌اند به ۲۲ زبان رسید که عبارتند از: هندی، زبان اردو، زبان آسامی، زبان اوریای، زبان بنگالی، بودو، زبان پنجابی، زبان تلگو، زبان تامیلی، زبان دوگری، زبان سانتالی، زبان سانسکریت، زبان سندھی، زبان گجراتی، زبان کنکانی، زبان کشمیری، زبان کانارا، زبان مالایالم، زبان میتی، مایتیلی، مراتی و نپالی نیز به رسمیت شناخته شده‌اند. این زبان‌ها به دو شاخه اصلی دراویدی (۲۲٪) که بیشتر در جنوب هند تکلم می‌شوند و هندو اروپایی (۷۰٪) تقسیم می‌شوند.

زبان‌های سانسکریت و تامیل، زبان‌های اصلی و سنتی هند شناخته می‌شوند و در طول تاریخ طولانی این سرزمین در تغییر و تحول زبان‌های رایج در این منطقه زبان‌های فارسی و انگلیسی نقش مهمی بر عهده داشته‌اند. سالیان دراز حکومت استعماری بریتانیا بر شبه قاره هند و انجام بخش عمده‌ای از امور اداری به زبان انگلیسی موجب شده این زبان، زبان دوم بسیاری از مردم هند باشد.

زبان فارسی پیش از آنکه هند مستعمره انگلستان شود، دومین زبان رسمی این کشور و زبان فرهنگی و علمی به‌شمار می‌رفت. اما پس از استعمار، انگلیسی‌ها در سال ۱۸۳۲ انگلیسی به تدریج جایگزین فارسی شد. زبان فارسی در دوره غزنویان به هند راه یافت در آن دوره پارسی، زبان ادبیات، شعر، فرهنگ و دانش بود. با تأسیس امپراتوری گورکانی به اوج پیشرفت خود در هند رسید و زبان رسمی هند شد.

زبان فارسی هند شاعران بزرگی همچون بیدل دهلوی، و امیر خسرو دهلوی و دستگاه شعری سبک هندی را در خود پروراند. از دیگر شاعران نامدار فارسی زبان شبه قاره هند، می‌توان از اقبال لاهوری نام برد.

زبان فارسی هشت قرن پیش وارد هند شد، ۷۰۰ سال بر تارک اندیشه، روابط، سیاست، اقتصاد و فرهنگ مردم هند حاکمیت داشت. به گونه‌ای که کلیه آثار مهم فرهنگی، مذهبی، سیاسی، ادبی، مکاتبات، اسناد شخصی و دولتی و احکام قضایی هند به زبان فارسی نوشته می‌شد. لازم است ذکر شود که هم‌اکنون در دانشگاه‌ها و کالج‌های هند بیش از پنجاه بخش زبان فارسی به فعالیت اشتغال دارند و بیش از یکصد مدرسه و دبیرستان فعالانه به تدریس زبان فارسی می‌پردازند.

زبان فارسی از آن رو که قرن‌ها زبان رسمی دربار گورکانیان هند بود، تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر زبان‌های رایج در شبه قاره هند به‌ویژه بر زبان اردو داشته‌است.

درصد پیروان ادیان در هند (سرشماری ۲۰۱۱ هند) هندوئیسم (۷۹،۸٪) اسلام (۱۴،۲٪) مسیحیت (۲،۳٪) سیک (۱،۷٪) آیین بودایی (۰،۷٪) جین (۰،۴٪) ادیان دیگر (۰،۷٪) بی‌دین (۰،۲٪)

هند معجونی از ادیان مختلف و فرقه‌های مذهبی گوناگون است که اغلب آنها از هندوئیسم، اسلام و آیین بودایی نشأت گرفته‌اند.

حدود ۸۰,۵٪ مردم هند پیرو آئین‌های هندو و حدود ۱۳,۴٪ مسلمان هستند. هند همچنین بیش از ۲,۳٪ مسیحی و ۱,۹٪ سیک دارد. هند اگرچه زادگاه آئین بودا بوده، اما جمعیت بودائیان هند در حال حاضر تنها حدود ۰,۸٪ برآورد می‌شود. علاوه بر آن پیروان آیین جینیسم ۰,۸٪ و مجموع پیروان دین زرتشتی، یهودی، بهایی و بقیه مذاهب ۰,۴٪ می‌باشد. با این وجود هند بزرگترین اجتماع فرقه احمدیه و مذاهب ایرانی بهائی و زرتشتی در سراسر جهان است. مسلمانان بیشتر در دهلی، بنگال غربی و نواحی شمال غربی کشور زندگی می‌کنند و در کشمیر، بیشتر جمعیت را تشکیل داده‌اند. به این ترتیب هند پس از اندونزی و پاکستان پرشمارترین جمعیت مسلمان جهان را داراست.

زرتشتیان، از مهمترین اقلیت‌های دینی هند هستند که به پارسی معروفند و طی بیش از پنج سده اولیه حمله اعراب به ایران، از ایران به هند مهاجرت کرده‌اند و بیشتر در مناطق مختلف گجرات و مهاراشترا به مرکزیت بمبئی اقامت دارند. اگر چه جمعیت آنان کمتر از ۲۰۰ هزار نفر است، اما نزدیک به ۱۷٪ اقتصاد هند را در دست دارند. شرکت‌های بزرگی مانند: «تاتا» و «گودریچ»، متعلق به زرتشتیان است. گروه دیگری از اقلیت‌های کم جمعیت بهره‌ها هستند که قدرت اقتصادی مهمی در هند دارند. صاحب شرکت معروف «ویپرو» که جزو ثروتمندترین افراد جهان می‌باشد، از این فرقه‌است.